

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Budai Campus
Tájrendező és kertépítő mérnöki alapképzési szak

Terápiás hatású zöldfelületek a városszövetben

Fehér Anna Flóra

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet
Kert- és Szabadtértervezési Tanszék

Belső konzulens: Dr. Jákli Eszter, Egyetemi tanársegéd, PhD

Budapest, 2023

A fokozódó városi életmód jelensége, nagyban kihat az emberek mentális és fizikális egészségére. Szakdolgozatomban fontosnak tartom megérteni, hogyan tudunk alkalmazkodni a krónikus „városi életmódhoz” kapcsolódó betegségek korszakához, a mentális egészséget megőrizve. A káros hatások csökkentése érdekében innovatív megoldásokat kell kidolgozni és alkalmazni.

A szakdolgozatom keretein belül széleskörű vizsgálatot és értékelést végeztem el a városokban található terápiás hatású zöldfelületekről. Az irodalmi források áttekintése során kitérek a természet szerepére a városi környezetbe, környezetpszichológiai és szociálpszichológiai aspektusait vizsgálva, amelyek kulcsszerepet játszanak az emberek mentális egészségének javításában és formálásában. A terápiás hatású zöldfelületek olyan speciálisan tervezett területek, melyek tudatosan az emberek mentális, illetve fizikális egészségére összpontosítanak olyan különböző természetes és épített elemek alkalmazásával, melyek a terápiás hatás hatékonyságát növelik. A későbbiekben ezeket a jellemzőket fogom keresni a különböző terápiás hatású zöldfelületek elemzésénél. Ezeket a terápiás hatású zöldfelületeket ugyanúgy lehet alkalmazni a városi környezetben, mint például egy általános városi közparkot. Ezen felül a már rendelkezésre álló városi zöldfelületet is át lehet alakítani úgy, hogy terápiás funkciókat adjunk hozzá.

A szakdolgozat szintéziseként, egy általam felépített kategóriás struktúrát alkotok, amely segítséget nyújt a terápiás hatású zöldfelületek különböző típusainak és azok közötti kapcsolatok mélyebb részletes megismerésében. Ide sorolhatók a városi erdőparkok, tájterápiás parkok, terápiás hatású városi közparkok és terápiás kertek. Ezt követően a kategóriákhoz tartozó mintaterületeket (nemzetközi példák) részletesebben megvizsgálom és elemezem.

A javaslati részben az elemzett példák eredményei alapján egy általános tervezési iránymutatót fogalmazok meg a terápiás hatású zöldfelületekre, melynek célja, hogy segítséget nyújtson hatékony tervezésükben és koncepciók kialakításukban. Továbbá olyan javaslat kidolgozása a célom, amely irányt mutat a városi terápiás hatású zöldfelületek tervezésében, illetve annak megértésében hogyan integrálhatóak a terápiás funkciók egy városi zöldfelület esetében. Ezt a javaslatot két Budapesti mintaterületen keresztül szemléltetem. Szakdolgozatommal arra szeretnék rámutatni, hogy milyen potenciál van a városi zöldfelületekben és milyen fejlesztési lehetőségeket lehetne alkalmazni a jövőben ezek terápiás hatásának felerősítésében és kialakításában, különösképpen Magyarországon belül. Szakdolgozatom felépítéséből és a felhasznált irodalmi források (magyar nyelvű szakirodalom hiánya) tekintetében is megállapítható, hogy érdemes lehet ezzel a témával mélyebben foglalkozni hazai területeken is.